POLITECHNIKA WROCŁAWSKA Wydział Informatyki i Telekomunikacji

PROJEKT Z BAZ DANYCH

System bazodanowy do obsługi wypożyczalni sprzętów wodnych i lądowych

AUTORZY: PROWADZĄCY ZAJĘCIA:

Jędrzej Czykier Indeks: 259190

Email: 259194@student.pwr.edu.pl

Jan Zemło 259194 Indeks: 259194

Email: 259194@student.pwr.edu.pl

Dr inż. Robert Wójcik, K30W04D03

OCENA PRACY:

Spis treści

pis r	ysunków	3
1.	Wstęp	4
	1.1. Cel projektu	
2.	Analiza wymagań	4
	2.1. Opis działania i schemat logiczny	4
	2.2. Wymagania funkcjonalne	
	2.2.1. Diagram wymagań funkcjonalnych	5
	2.2.2. Diagram przypadków użycia	
	2.2.3. Scenariusze wybranych przypadków użycia	
	2.3. Wymagania niefunkcjonalne	
	2.3.1. Diagram wymagań niefunkcjonalnych	
	2.3.2. Wykorzystane technologie i narzędzia	
	2.4.Przyjęte założenia projektowe	
3.	Projekt systemu	
	3.1. Projekt bazy danych	
	3.1.1. Model konceptualny	9
	3.1.2. Model logiczny	9
	3.1.3. Model fizyczny i ograniczenia integralności danych	13
	3.2. Projekt aplikacji	
	3.2.1. Interfejs graficzny i struktura menu	18
	3.2.2. Metoda podłączenia do bazy danych	19
	3.2.3. Projekt zabezpieczeń na poziomie aplikacji	
4.	Implementacja systemu	
	4.1. Realizacja bazy danych	
	4.1.1. Tworzenie tabel i definiowanie ograniczeń	20
	4.1.2. Implementacja mechanizmów przetwarzania danych	25
	4.2. Realizacja elementów aplikacji	28
	4.2.1. Obsługa menu	28
	4.2.2. Walidacja i filtracja danych	28
	4.2.3. Implementacja interfejsu dostępu do bazy danych	29
	4.3. Implementacja mechanizmów bezpieczeństwa	33
5.	Testowanie systemu	33
	5.1. Testowanie funkcji Logowanie	33
	5.2.Testowanie funkcji Dodawanie wypożyczenia	34
	5.3.Testowanie funkcji Modyfikuj asortyment – Zamów sprzęt	35
	5.4.Testowanie funkcji Modyfikuj asortyment – Usuń sprzęt	36
	5.5.Testowanie funkcji Modyfikuj asortyment – Edytuj sprzęt	37
	5.6.Testowanie funkcji Edycja konta	38
	5.7. Testowanie funkcji Wyświetlani historii wypożyczeni	39
	5.8. Testowanie funkcji Tworzenie bilansów	40
	5.9. Wnioski z testów	
6.	Podsumowanie	41
	Literatura	41

Spis rysunków

Rysunek 1. Schemat przedstawiający strukturę systemu	4
Rysunek 2. Diagram wymagań funkcjonalnych	5
Rysunek 3. Diagram przypadków użycia	5
Rysunek 4. Diagram wymagań niefunkcjonalnych	8
Rysunek 5. Model konceptualny bazy danych	9
Rysunek 6. Model logiczny bazy danych	12
Rysunek 7. Model fizyczny bazy danych	13
Rysunek 8. Interfejs logowania	18
Rysunek 9. Interfejs menu głównego	18
Rysunek 10. Komunikat informujący o wprowadzeniu błędnych danych	28
Rysunek 11 Okno tworzenia nowego wypożyczenia	29
Rysunek 12 Okno z historią wypożyczeń	30
Rysunek 13 Okno z wygenerowanym bilansem	30
Rysunek 14 Okno zmiany danych przypisanych do konta	31
Rysunek 15 Okno menu modyfikacji asortymentu	31
Rysunek 16 Okno dodawania nowego sprzętu do asortymentu	32
Rysunek 17 Okno modyfikacji danych przypisanych do sprzętu w asortymencie	32
Rysunek 18 Wynik testu polegającego na podaniu błędnych danych przy logowaniu	33
Rysunek 19 Wypełniony formularz dodawania nowego wypożyczenia	
Rysunek 20 Wypełniony formularz dodawania nowego sprzętu do asortymentu	35
Rysunek 21 Okno przedstawiające dane asortymentu	
Rysunek 22 Wypełniony formularz modyfikacji sprzętu w asortymencie	37
Rysunek 23 Wypełniony formularz zmiany danych przypisanych do konta	38
Rysunek 24 Okienko z tabelą zawierającą historie wypożyczeni	39
Rysunek 25 Wygenerowany przez aplikacje bilans: miesięczny, kwartalny oraz roczny	40

1. Wstęp

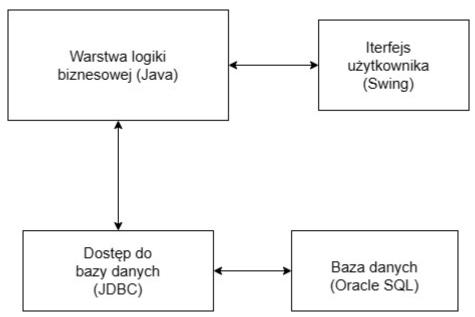
1. Cel projektu

Projekt oraz implementacja bazy danych oraz prostego interfejsu użytkownika przeznaczonych do obsługi z poziomu aplikacji wypożyczalni sprzętu wodnego i lądowego.

2. Analiza wymagań

2.1. Opis działania i schemat logiczny

System umożliwiać będzie zarządzanie wypożyczalnią sprzętów wodnych i lądowych w oparciu o relacyjną bazę danych (tabele opisujące dane o sprzęcie np. rodzaj, numer seryjny, kolor, firmę producenta i inne). Osoba pracująca z systemem będzie miała możliwość wprowadzania nowych sprzętów do systemu oraz aktualizowanie statusu wypożyczenia posiadanego wyposażenia.

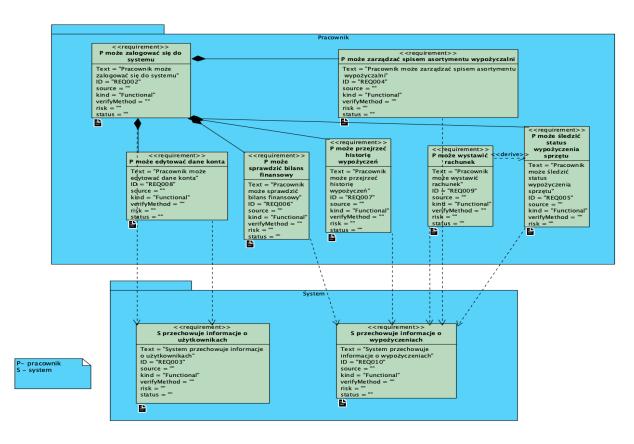

Rysunek 1 Schemat przedstawiający strukturę systemu

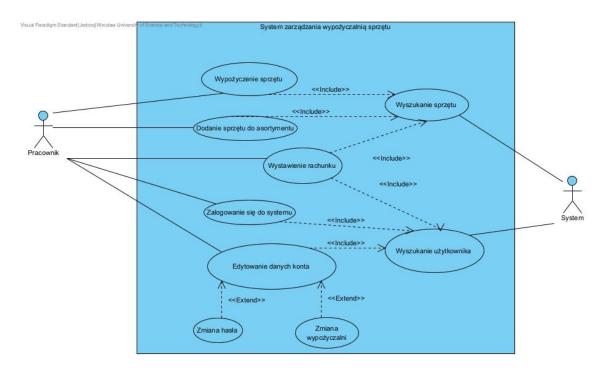
2.2. Wymagania funkcjonalne

- 1. Zalogowanie się do systemu
- 2. Zarządzanie spisem asortymentu wypożyczalni
- 3. Sprawdzenie bilansu finansowego miesięcznego, kwartałowego oraz rocznego
- 4. Przejrzenie historii wypożyczeni wg. różnych kryteriów
- 5. Edytowanie danych przypisanych do konta
- 6. Wystawianie rachunku
- 7. System powinien przechowywać informacje o użytkownikach i asortymencie

2.2.1 Diagram wymagań funkcjonalnych

Rysunek 2 Diagram wymagań funkcjonalnych

Rysunek 3 Diagram przypadków użycia

2.2.2 Diagram przypadków użycia

2.2.3 Scenariusze wybranych przypadków użycia

PU Wypożyczenie sprzętu

OPIS

CEL: Zapis wypożyczenia sprzętu

WS: Może być wywołany po PU Logowanie

WK: Rozpoczęcie się okresu wypożyczenia lub wyświetlenie odpowiedniego komunikatu Przebieg:

- 1. Pracownik wybiera dostępny sprzęt z listy
- 2. Pracownik uzupełnia dane
- 3. Wypożyczenie zostaje zaksiegowane w systemie

PU Wystawienie rachunku

OPIS

CEL: Zapisanie koszty wypożyczenia w systemie

WS: Może być wywołany po PU Logowanie oraz PU Wypożyczenie sprzętu

WK: Zapisanie danych w historii wypożyczeni oraz poprawne wygenerowanie rachunku

- 1. Pracownik uzupełnia odpowiednio dane potrzebne do wystawienia rachunku
- 2. Generowany jest rachunek

PU Dodanie sprzętu do asortymentu

OPIS

CEL: Utrzymanie danych w systemie zgodnych z faktycznym stanem asortymentu

WS: Może być wywołany po PU Logowanie

WK: Aktualizacja danych w systemie

- 1. Pracownik uzupełnia dane dotyczące sprzętu
- 2. Baza danych jest aktualizowana

PU Zalogowanie się do systemu

OPIS

CEL: Uzyskanie dostępu do systemu

WS:

WK: Uzyskanie dostępu do systemu

- 1. Użytkownik loguje się do systemu
- 2. Jeżeli podane przez użytkownika dane zgadzają z danymi w systemie, otrzymuje on dostęp. W przeciwnym wypadku otrzymuje odpowiedź zwrotną o niepoprawności wprowadzonych danych.

PU Edytowanie danych konta

OPIS

Cel: Zmiana informacji przypisanych do danego konta

WS: Może być wywołane po PU logowanie

WK: Aktualizacja danych o koncie w bazie danych

- 1. Użytkownik zmienia dane przypisane do konta
- 2. Dane są zmieniane w bazie

PU Wyszukanie użytkownika OPIS

Cel: Wyszukanie danych o koncie użytkownika w bazie danych

WS: Może być wywołane po PU Wystawienie rachunku, PU Zalogowanie się do systemu oraz PU Edytowanie danych konta

WK: Wysłanie potrzebnych danych jako informacje zwrotną

- 1. Wyszukanie danych o użytkownikach w bazie
- 2. Wysłanie danych jako wiadomość zwrotna

PU Wyszukanie sprzętu

OPIS

Cel: Wyszukanie danych o koncie sprzęcie w bazie danych

WS: Może być wywołane po PU Wystawienie rachunku, PU Zakończenie wypożyczenia, PU

Dodanie sprzętu do asortymentu oraz PU Rozpoczęcie wypożyczenia WK: Wysłanie potrzebnych danych jako informacje zwrotną

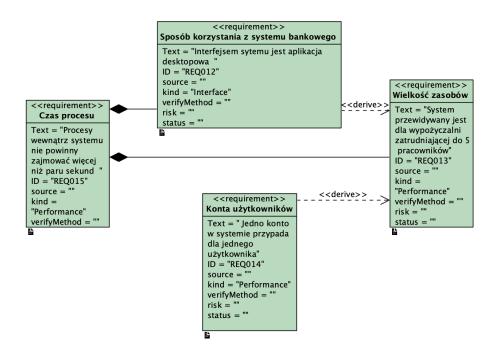
Wyszukanie danych o sprzęcie w bazie

2. Wysłanie danych jako wiadomość zwrotna

2.3 Wymagania niefunkcjonalne

- 1. Interfejsem sytemu jest aplikacja desktopowa
- 2. Jedno konto w systemie przypada dla jednego użytkownika
- 3. System przewidywany jest dla wypożyczalni zatrudniającej do 5 pracowników
- 4. Procesy wewnątrz systemu nie powinny zajmować więcej niż paru sekund

2.3.1 Diagram wymagań niefunkcjonalnych

Rysunek 4 Diagram wymagań niefunkcjonalnych

2.3.2 Wykorzystane technologie i narzędzia

Baza danych będzie obsługiwana za pośrednictwem bazy danych Oracle [3]. Interfejs użytkownika zostanie zrealizowany w postaci aplikacji obiektowej w języku Java [4] z użyciem biblioteki Swing [6]. Komunikacja miedzy aplikacją a bazą danych, zostanie obsłużona za pomocą biblioteki JDBC [7]. Do specyfikacji funkcji systemu wykorzystany zostanie zunifikowany język modelowania UML [5].

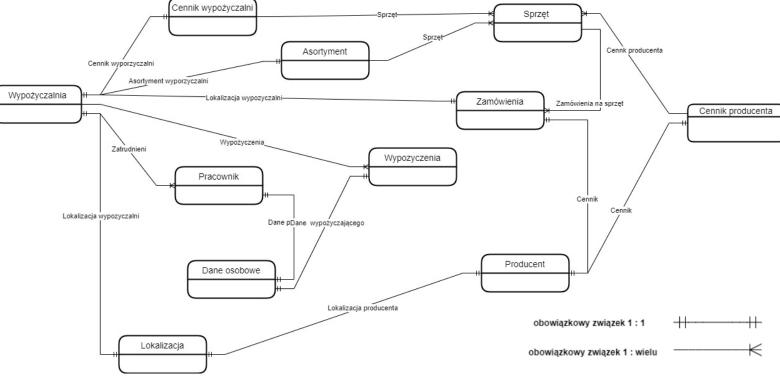
2.4 Przyjęte założenia projektowe

W projekcie będzie realizowany 2-warstwowy model komunikacji klient/aplikacja z częściowym przetwarzaniem operacji po stronie bazy danych oraz częściowym po stronie aplikacji użytkownika [1], [2]. W zastosowanym modelu zarządzanie danymi oraz ich częściowe przetwarzanie są realizowane po stronie serwera bazy danych, natomiast po stronie klienta dostępna będzie prezentacja danych za pośrednictwem aplikacji sieciowej. Użytkownik będzie posiadać bezpośredni dostęp do aplikacji, która z kolei będzie komunikować się z serwerem bazodanowym.

3. Projekt systemu

3.1. Projekt bazy danych

1.1.1 Model konceptualny

Rysunek 5 Model konceptualny bazy danych

1.1.2 Model logiczny

Wypożyczalnia	
Nazwa	
Godziny otwarcia	
Godzina zamknięcia	
Kierownik	
Lokalizacja	

Lokalizacja	
Kraj	
Miasto	
Ulica	
Budynek	
Mieszkanie	
Kod pocztowy	

Pr	oducent
Nazwa	
Lokalizacja	
Telefon	
E-Mail	

Cennik producenta	
Producent	
Sprzęt	
Cena minimalna	
Cena maksymalna	
Czas dostawy	

Zamówienia	
Producent	
Ilość	
Sprzęt	
Wypożyczalnia	
Data	
Cena	
	Sprzęt
Nazwa	
Rodzaj	
Opis	

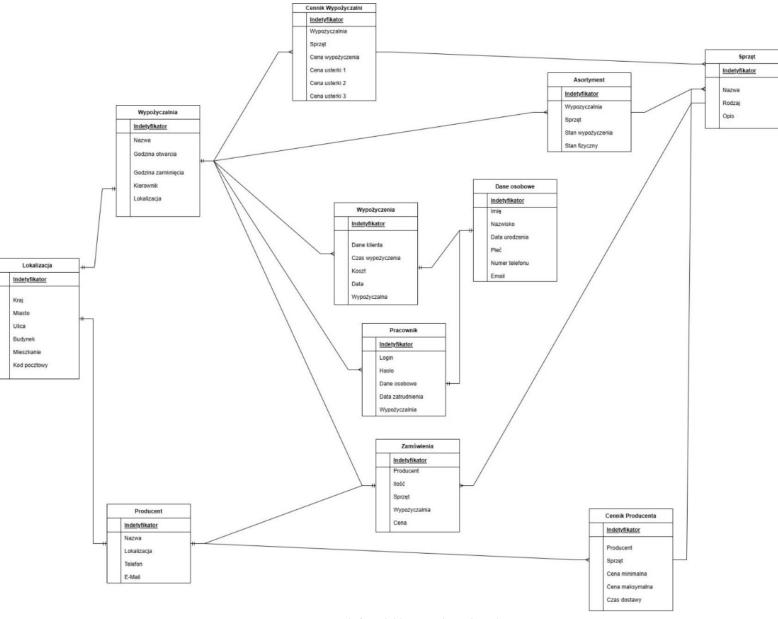
Asortyment	
Sprzęt	
Stan wypożyczenia	
Stan fizyczny	
Cena wypożyczenia	

Wypożyczenia	
Wypożyczalnia	
Dane osobowe	
Czas	
Koszt	
Data	

Dane osobowe	
Imię	
Nazwisko	
Data urodzenia	
Płeć	
Numer telefonu	
Email	

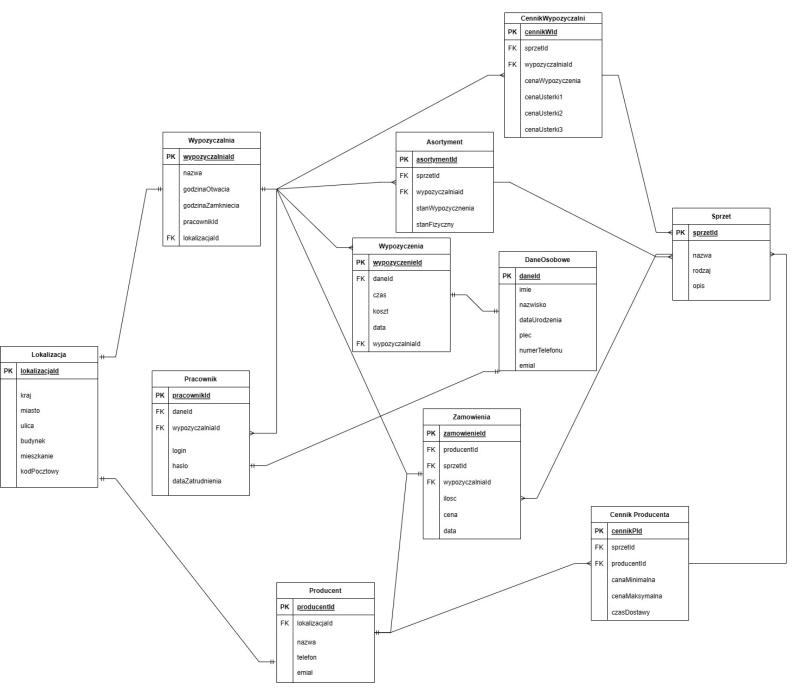
Pracownik	
Login	
Hasło	
Dane osobowe	
Data zatrudnienia	

Cennik wypożyczalni	
Wypożyczalnia	
Sprzęt	
Cena wypożyczenia	
Cena usterki 1	
Cena usterki 2	
Cena usterki 3	

Rysunek 6 Model logiczny bazy danych

3.1.3. Model fizyczny i ograniczenia integralności danych

Rysunek 7 Model fizyczny bazy danych

Do większości tabel, dane będą dodawane na podstawie wybranych przez użytkownika wartości z list. Dla pozostałych, gdzie użytkownik będzie wpisywać wartości ręcznie, dane będą walidowane po stronie aplikacji według reguł opisanych pod danymi tabelami.

	Tabela Wypożyczalnia:			
wypozyczalniald	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny	
cennikWld	Identyfikator cennika wypożyczalni	NUMBER(5)	Klucz obcy od tabeli CennikWypozyczalni	
asortymentId	Identyfikator asortymentu	NUMBER(5)	Klucz obcy od tabeli Asortyment	
lokalizacjaId	Identyfikator lokalizacji	NUMBER(5)	Klucz obcy od tabeli Lokalizacja	
pracownikId	Identyfikator pracownika	NUMBER(5)	Klucz obcy od tabeli Pracownik	
nazwa	Nazwa	VARCHAR(30 BYTE)	NOT NULL	
godzinaOtwarcia	Godzina Otwarcia	NUMER(4,2)		
godzinaZamkniecia	Godzina Zamknięcia	NUMER(4,2)		

	Tabela Pracownik:			
pracownikId	Identyfikator	NUMER(5)	Klucz główny	
daneId	Identyfikator danych	NUMER(5)	Klucz obcy od tabeli DaneOsobowe	
wypozyczalniald	Identyfikator wypożyczalni	NUMER(5)	Klucz obcy od tabeli Wypozyczalnia	
login	Login	VARCHAR(10)	NOT NULL	
haslo	Hasło	VARCHAR(10)	NOT NULL	
dataZatrudnienia	Data zatrudnienia	DATE()		

Tabela Lokalizacja:			
lokalizacjaId	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny
kraj	Kraj	VARCHAR(20)	NOT NULL
miasto	Miasto	VARCHAR(20)	NOT NULL
ulica	Ulica	VARCHAR(20)	NOT NULL
budynek	Budynek	NUMBER	NOT NULL
mieszkanie	Mieszkanie	NUMBER	
kodPocztowy	Kod pocztowy	NUMBER(5)	NOT NULL

Tabela Producent:			
producentId	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny
lokalizacjaId	Identyfikator lokalizacji	NUMBER(5)	Klucz obcy od tabeli Lokalizacja
nazwa	Nazwa	VARCHAR(30)	NOT NULL
numerTelefonu	Numer telefonu	NUMBER(11)	NOT NULL
email	Adres e-mail	VARCHAR(30)	NOT NULL

Tabela CennikProducenta:			
cennikPId	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny
sprzetId	Identyfikator sprzętu	NUMBER(5)	Klucz obcy od tabeli Sprzet
producentId	Identyfikator producenta	NUMBER(5)	Klucz obcy od tabeli Producent
cenaMinimalna	Cena minimalna	NUMBER	cenaMinimalna > 0
cenaMaksymalna	Cena maksymalna	NUMBER	
czasDostawy	Czas dostawy	NUMBER	

	Tabela CennikWypozyczalni:			
cennikWId	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny	
sprzetId	Sprzęt	NUMBER(5)	Klucz obcy do tabeli Sprzet	
cenaWypozyczenia	Cena wypożyczenia	NUMBER(4,2)	NOT NULL	
cenaUsterki1	Cena usterki 1	NUMBER(6,2)		
cenaUsterki2	Cena usterki 2	NUMBER(6,2)		
cenaUsterki3	Cena usterki 3	NUMBER(6,2)		

Tabela Sprzet:			
sprzetId	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny
nazwa	Nazwa	VARCHAR2(20)	NOT NULL
rodzaj	Rodzaj	VARCHAR2(20)	
opis	Opis	VARCHAR2(500)	

Tabela Asortyment:			
asortymentId	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny
sprzetId	Sprzęt	NUMBER(5)	Klucz obcy do tabeli sprzęt
stanWypozyczenia	Stan wypożyczenia	BOOLEAN	NOT NULL
stanFizyczny	Stan fizyczny	VARCHAR(30)	

	Tabe	ela DaneOsobowe:	
daneId	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny
imie	Imię	VARCHAR(15)	NOT NULL
nazwisko	Naziwsko	VARCHAR(30)	NOT NULL
dataUrodzenia	Data urodzenia	DATE	
plec	Płeć	CHAR(1)	Albo 'M' albo 'K'
numerTelefonu	Numer telefonu	NUMBER(11)	NOT NULL
email	Emial	VARCHAR(30)	

Po stronie aplikacji: będzie walidowane pole imie, nazwisko aby nie zawierały nieodpowiednich znaków, numerTelefonu aby składał się z 11 cyfr, oraz email aby przyjmował postać *@*.pl

	Tabela Zamowienia:			
zamowienield	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny	
producentId	Producent	NUMBER(5)	Klucz obcy do tabeli Producent	
sprzetId	Sprzęt	NUMBER(5)	Klucz obcy do tabeli Sprzet	
wypozyczalniald	Wypożyczalnia	NUMBER(5)	Klucz obcy do tabeli Wypozyczalnia	
ilosc	Ilość	NUMBER(2)	ilosc>0	

	Tabe	la Wypozyczenia:	
wypozyczenield	Identyfikator	NUMBER(5)	Klucz główny
wypozyczalniald	Wypożyczalnia	NUMBER(5)	Klucz obcy do tabeli Wypozyczalnia
daneId	Dane osobowe	NUMBER(5)	Klucz obcy do tabeli DaneOsobowe
czas	Czas wypożyczenia	NUMBER(2)	NOT NULL, czas > 0
koszt	Koszt	NUMBER(6,2)	koszt > 0
data	Data	DATE	

Opis widoków:

Każdy widok jest opisany polami które w niego wchodzą jeżeli obok pola nie podana referencja do innej tabeli to oznacza że dane są brane z głównej tabeli.

• Widok wypożyczalnia

Wypozyczalnia

Id
Nazwa
Kierownik (z tabeli Pracownik)
Godzina otwarcia
Godzina zamknięcia
Lokalizacja (z tabeli Lokalizacja)

Widok Pracownik

Pracownik	
Id Imię (z tabeli Dane) Nazwisko (z tabeli Dane) Login Hasło Data zatrudnienia Miejsce pracy (z tabeli Wypozyczalnia)	

Widok Producent

Producent

ld

Nazwa Numer Telefonu

Email

Lokalizacja (z tabeli Lokalizacja)

Widok Cennik producenta

Cennik producenta

Nazwa (z tabeli Producent) Sprzęt (z tabeli Sprzet) Cena minimalna Cena maksymalna Czas dostawy

Widok Wypożyczenia

Wypożyczenia

Wypożyczalnia (z tabeli Wypozyczalnia) Imie (z tabeli Dane)

Nazwisko (z tabeli Dane)

Numer telefonu (z tabeli Dane)

Czas Koszt Data

Widok Asortyment

Asortyment

Nazwa (z tabeli Wypozyczalnia) Sprzęt (z tabeli Sprzet) Rodzaj (z tabeli Sprzet) Stan fizyczny Stan wypożyczenia

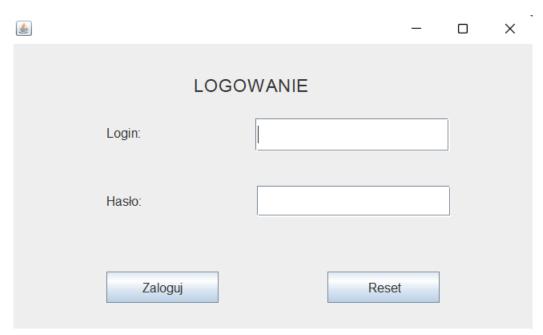
Widok Zamówienia

Zamówienia

Producent (z tabeli Producent) Wypożyczalnia (z tabeli Wypozyczalnia) Sprzęt (z tabeli Sprzet)

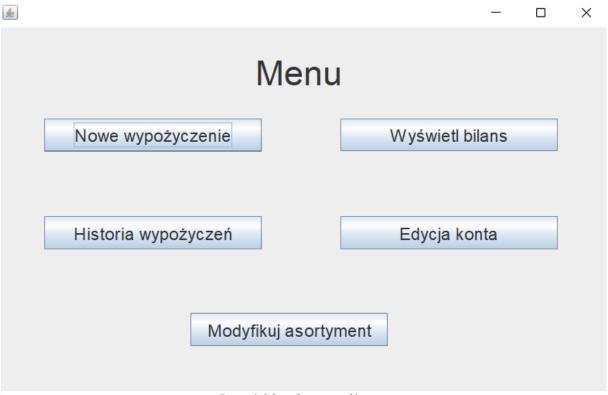
3.2. Projekt Aplikacji3.2.1. Interfejs graficzny i struktura menu

Okno logowania:

Rysunek 8 Interfejs logowania

Okno głównego menu:

Rysunek 9 Interfejs menu głównego

3.2.2. Metoda podłączenia do bazy danych

Aplikacja łączy się z bazą danych i przesyła zapytania za pomocą biblioteki JDBC. Następuje zalogowanie się do bazy jako użytkownik o nazwie "SECUSER" z ograniczonymi przywilejami.

Sposób tworzenia połączenia z bazą:

```
String url = "jdbc:oracle:thin:@localhost:1521:xe";
String username = "SECUSER";
String password = "PASSWORD";
try {
    conn = DriverManager.getConnection(url, username, password);
} catch (SQLException e) {
    e.printStackTrace();
}
```

3.2.3. Projekt zabezpieczeń na poziomie aplikacji.

Użytkownik bazy danych, na którego następuje zalogowanie z poziomu aplikacji ma ograniczane przywileje.

Aby uniknąć zastrzyków SQL, zapytania w aplikacji będą tworzone za pomocą klasy *PreparedStatment*. Pozwoli to na traktowanie danych podanych przez użytkownika jako normalne wartości zamiast komend SQL. Oznacza to że nawet jeżeli atakujący spróbuje wstawić w pole wrogi kawałek kodu SQL, zostanie on potraktowany jako wartość i odrzucony przez mechanizmy walidacji.

2. Implementacja systemu

4.1. Realizacja bazy danych

4.1.1. Tworzenie tabel i definiowanie ograniczeń

```
CREATE TABLE wypozyczalnia (
```

wypozyczalniaId NUMBER(5) PRIMARY KEY,

lokalizacjaId NUMBER(5) NOT NULL,

pracownikId NUMBER(5) NOT NULL,

nazwa VARCHAR2(30) NOT NULL,

godzinaOtwarcia NUMBER(4,2),

godzinaZamkniecia NUMBER(4,2)

)TABLESPACE USERS;

CREATE TABLE Pracownik (

pracownikId NUMBER(5) PRIMARY KEY,

daneId NUMBER(5) NOT NULL,

wypozyczalniaId NUMBER(5) NOT NULL,

login VARCHAR2(10) NOT NULL,

haslo VARCHAR2(10) NOT NULL,

dataZatrudnienia DATE

)TABLESPACE USERS;

CREATE TABLE Lokalizacja (

lokalizacjaId NUMBER(5) PRIMARY KEY,

kraj VARCHAR2(20) NOT NULL,

miasto VARCHAR2(20) NOT NULL,

ulica VARCHAR2(20) NOT NULL,

budynek NUMBER NOT NULL,

mieszkanie NUMBER,

kodPocztowy NUMBER(5) NOT NULL

)TABLESPACE USERS;

CREATE TABLE Producent (

producentId NUMBER(5) PRIMARY KEY, lokalizacjaId NUMBER(5) NOT NULL, nazwa VARCHAR2(30) NOT NULL, numerTelefonu NUMBER(11) NOT NULL, email VARCHAR2(30) NOT NULL

)TABLESPACE USERS;

CREATE TABLE CennikProducenta (

cennikPId NUMBER(5) PRIMARY KEY, sprzetId NUMBER(5) NOT NULL, producentId NUMBER(5) NOT NULL, cenaMinimalna NUMBER (6,2), cenaMaksymalna NUMBER (6,2), czasDostawy NUMBER (4)

)TABLESPACE USERS;

CREATE TABLE CennikWypozyczalni (

cennikWId NUMBER(5) PRIMARY KEY,

wypozyczalniaId NUMBER(5) NOT NULL,

sprzetId NUMBER(5) NOT NULL,

cenaWypozyczenia NUMBER(6,2) NOT NULL,

cenaUsterki1 NUMBER(8,2) NOT NULL,

cenaUsterki2 NUMBER(8,2) NOT NULL,

cenaUsterki3 NUMBER(8,2) NOT NULL

)TABLESPACE USERS;

CREATE TABLE Sprzet (

sprzetId NUMBER(5)PRIMARY KEY, nazwa VARCHAR2(20) NOT NULL,

```
rodzaj VARCHAR2(20),
     opis VARCHAR2(500)
)TABLESPACE USERS;
CREATE TABLE Asortyment (
     asortymentId NUMBER(5) PRIMARY KEY,
  wypozyczalniaId NUMBER(5) NOT NULL,
     sprzetId NUMBER(5) NOT NULL,
     stanWypozyczenia CHAR(1) NOT NULL,
     stanFizyczny VARCHAR2(30)
)TABLESPACE USERS;
CREATE TABLE DaneOsobowe (
     daneId NUMBER(5) PRIMARY KEY,
     imie VARCHAR2(15) NOT NULL,
     nazwisko VARCHAR2(30) NOT NULL,
     dataUrodzenia DATE,
     plec CHAR(1),
     numerTelefonu NUMBER(11) NOT NULL,
     email VARCHAR2(30)
)TABLESPACE USERS;
CREATE TABLE Zamowienia (
     zamowieniaId NUMBER(5) PRIMARY KEY,
     producentId NUMBER(5) NOT NULL,
     sprzetId NUMBER(5) NOT NULL,
     wypozyczalniaId NUMBER(5) NOT NULL,
```

ilosc NUMBER(2) NOT NULL,

cena NUMBER(10,2),

data DATE NOT NULL

)TABLESPACE USERS;

CREATE TABLE Wypozyczenia (

wypozyczenieId NUMBER(5) PRIMARY KEY,

wypozyczalniaId NUMBER(5) NOT NULL,

daneId NUMBER(5) NOT NULL,

czas NUMBER(2) NOT NULL,

koszt NUMBER(6,2),

data DATE NOT NULL

)TABLESPACE USERS;

ALTER TABLE Wypozyczalnia

ADD CONSTRAINT FK__lokalizacja_Id FOREIGN KEY (lokalizacjaId) REFERENCES Lokalizacja(lokalizacjaId);

ALTER TABLE Pracownik

ADD (CONSTRAINT FK__dane_Id FOREIGN KEY (daneId) REFERENCES DaneOsobowe(daneId),

CONSTRAINT FK__wypozyczalnia_Id FOREIGN KEY (wypozyczalniaId) REFERENCES Wypozyczalnia(wypozyczalniaId));

ALTER TABLE Producent

ADD CONSTRAINT FK__lokalizacjaP_Id FOREIGN KEY (lokalizacjaId) REFERENCES Lokalizacja(lokalizacjaId);

ALTER TABLE CennikProducenta

ADD (CONSTRAINT FK__sprzet_Id FOREIGN KEY (sprzetId) REFERENCES Sprzet(sprzetId),

CONSTRAINT FK__producent_Id FOREIGN KEY (producentId) REFERENCES Producent(producentId),

 $CONSTRAINT\ CK_cena_minimalna\ CHECK\ (cenaMinimalna > 0)$

);

```
ALTER TABLE CennikWypozyczalni
```

ADD (CONSTRAINT FK__sprzetC_Id FOREIGN KEY (sprzetId) REFERENCES Sprzet(sprzetId),

CONSTRAINT FK__wypozyczalniaC_Id FOREIGN KEY (wypozyczalniaId) REFERENCES Wypozyczalnia(wypozyczalniaId)

);

ALTER TABLE Asortyment

ADD (CONSTRAINT FK_sprzetA_Id FOREIGN KEY (sprzetId) REFERENCES Sprzet(sprzetId),

CONSTRAINT FK_wypozyczalniaA_Id FOREIGN KEY (wypozyczalniaId) REFERENCES WYPOZYCZALNIA(wypozyczalniaId));

ALTER TABLE DaneOsobowe

ADD CONSTRAINT CK__plec CHECK(Plec IN ('M','F'));

ALTER TABLE Zamowienia

ADD (CONSTRAINT FK__producentZ_Id FOREIGN KEY (producentId) REFERENCES Producent(producentId),

CONSTRAINT FK__sprzetZ_Id FOREIGN KEY (sprzetId) REFERENCES Sprzet(sprzetId),

CONSTRAINT FK__wypzyczalniaZ_Id FOREIGN KEY (wypozyczalniaId) REFERENCES Wypozyczalnia(wypozyczalniaId),

```
CONSTRAINT CK_ilosc CHECK (ilosc > 0)
```

);

ALTER TABLE Wypozyczenia

ADD(CONSTRAINT FK_wypozyczalniaW_Id FOREIGN KEY (wypozyczalniaId) REFERENCES Wypozyczalnia(wypozyczalniaId),

CONSTRAINT FK__daneW_Id FOREIGN KEY (daneId) REFERENCES DaneOsobowe(daneId),

```
CONSTRAINT CK_koszt CHECk (koszt > 0)
```

);

4.1.2 Implementacja mechanizmów przetwarzania danych

Widoki:

```
CREATE VIEW WYPOZYCZENIA VIEW AS
SELECT w.wypozyczenieid as "ID",
wy.nazwa as "Wypozyczalnia",
d.imie as "Imie",
d.nazwisko as "Nazwisko",
d.numertelefonu as "Nr telefonu",
w.czas as "Czas",
w.koszt as "Koszt",
w.data as "Data"
FROM WYPOZYCZENIA w
JOIN DANEOSOBOWE d ON (w.daneid = d.daneid)
JOIN WYPOZYCZALNIA wy ON (w.wypozyczalniaId = wy.wypozyczalniaid);
CREATE VIEW CENNIK_PRODUCENTA_VIEW AS
SELECT c.cennikPId as "ID",p.nazwa as "Producent", s.nazwa as "Sprzęt",c.cenaminimalna
as "Cena minimalna", c.cenamaksymalna as "Cena maksymalna",c.czasdostawy as "Czas
dostawy"
FROM CENNIKPRODUCENTA c
JOIN producent p ON (c.producentid = p.producentid)
JOIN SPRZET s ON (c.sprzetid = s.sprzetid);
CREATE VIEW Pracownicy_view AS
SELECT p.pracownikId as "Id",
  d.imie as "Imie",
  d.nazwisko as "Nazwisko",
  p.login as "Login",
  p.haslo as "Haslo",
  p.dataZatrudnienia as "Data zatrudnienia",
  w.nazwa as "Miejsce pracy"
```

```
FROM Pracownik p
JOIN DaneOsobowe d ON (d.daneId = p.daneId)
JOIN Wypozyczalnia w ON (w.pracownikId = p.pracownikId);
CREATE VIEW Zamowienia_view AS
SELECT z.zamowieniaId as "Id",
  p.nazwa as "Producenta",
  w.nazwa as "Wypozyczalnia",
  s.nazwa as "Sprzet",
  z.ilosc as "Ilosc"
FROM Zamowienia z
JOIN Producent p ON (p.producentId = z.producentId)
JOIN Sprzet s ON (z.sprzetId = s.sprzetId)
JOIN Wypozyczalnia w ON (w.wypozyczalniaId = z.wypozyczalniaId);
CREATE VIEW Wypozyczalnia_view AS
SELECT w.wypozyczalniaId as "Id",
  w.nazwa as "Nazwa",
  d.nazwisko as "Kierownik",
  w.godzinaOtwarcia as "Godzina otwarcia",
  w.godzinaZamkniecia as "Godzina zamkniecia",
  1.miasto + '/' + 1.ulica + '/' + 1.budynek as "Lokalizacja"
FROM Wypozyczalnia w
JOIN Pracownik p ON (w.pracownikId) = p.pracownikId)
JOIN DaneOsobowe d ON (d.daneId = p.daneID)
JOIN Lokalizacja I ON (l.lokalizacjaId = w.lokalizacjaId);
CREATE VIEW CennikWypozyczalni_view AS
SELECT c.cennikWId as "Id",
  w.nazwa as "Nazwa",
  s.nazwa as "Sprzet",
  c.cenaWypozyczenia as "Cena wypozyczenia",
```

```
c.cenaUsterki1 as "Cena usterki 1",
  c.cenaUsterki2 as "Cena usterki 2",
  c.cenaUsterki3 as "Cena usterki3"
FROM CennikWYPOZYCZALNI c
JOIN Wypozyczalnia w ON (w.wypozyczalniaid = c.wypozyczalniaid)
JOIN Sprzet s ON (s.sprzetId = c.sprzetId);
CREATE VIEW Producent_view AS
SELECT p.producentId as "Id",
  p.nazwa as "Nazwa",
  p.numerTelefonu as "Numer telefonu",
  p.email as "Email",
  1.miasto + ' ' + 1.ulica + ' ' + 1.budynek as "Lokalizacja"
FROM Producent p
JOIN Lokalizacja I ON (p.lokalizacjaId = l.lokalizacjaId);
CREATE VIEW Asortyment_view AS
SELECT a.asortymentId as "Id",
  w.nazwa as "Nazwa Wypozyczalni",
  s.nazwa as "Sprzet",
  c.cenawypozyczenia as "Cena wypozyczenia",
  a.stanFizyczny as "Stan fizyczny",
  c.cenausterki1 as "Cena usterki1",
  c.cenausterki2 as "Cena usterki 2",
  c.cenausterki3 as "Cena usterki3"
FROM Asortyment a
JOIN Wypozyczalnia w ON (w.wypozyczalniaid = a.wypozyczalniaId)
JOIN Sprzet s ON (s.sprzetId = a.sprzetId)
JOIN CENNIKWYPOZYCZALNI c ON (c.wypozyczalniaid = w.wypozyczalniaid)
WHERE s.sprzetId = c.sprzetId;
```

4.2. Realizacja elementów aplikacji

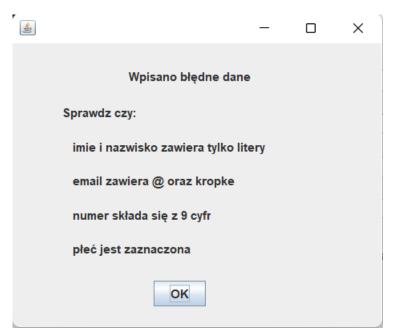
4.2.1. Obsługa menu

Poruszanie się po menu, polega na klikaniu odpowiednich przycisków. Każdy z przycisków jest podpisany, a robią to, co sugerują ich nazwy. Kliknięcie przycisku "Wróć" spowoduje powrót do głównego menu.

4.2.2. Walidacja i filtracja danych

Gdy podane dane nie będą się zgadzać z przechowanymi w bazie (np. przy logowaniu), wyświetli się okienko błędu.

Przykładowe okienko błędu, wyświetlane po wpisaniu błędnych danych przy tworzeniu nowego zamówienia:

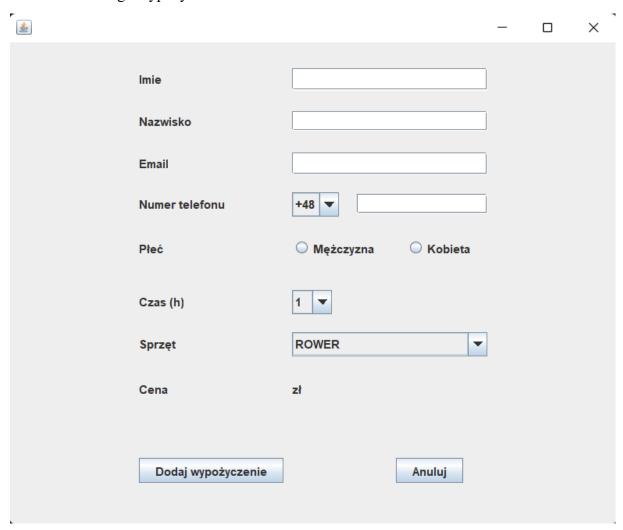
Rysunek 10 Komunikat informujący o wprowadzeniu błędnych danych

Po wciśnięciu jednego z przycisków mających na celu dodanie nowych wartości do bazy, dane są walidowane i jeżeli spełniają dane warunki tworzone są zapytania.

Przykład walidacji danych w kodzie:

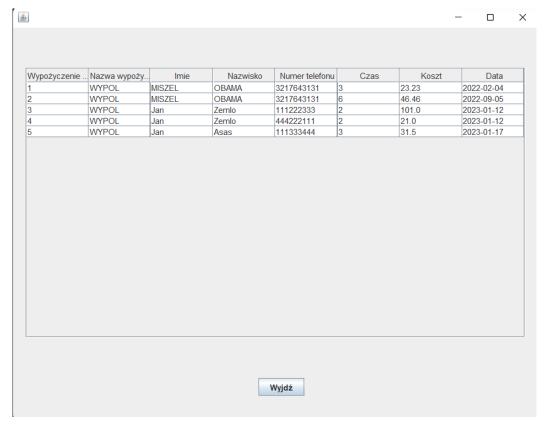
4.2.3. Implementacja interfejsu dostępu do bazy danych

Tworzenie nowego wypożyczenia:

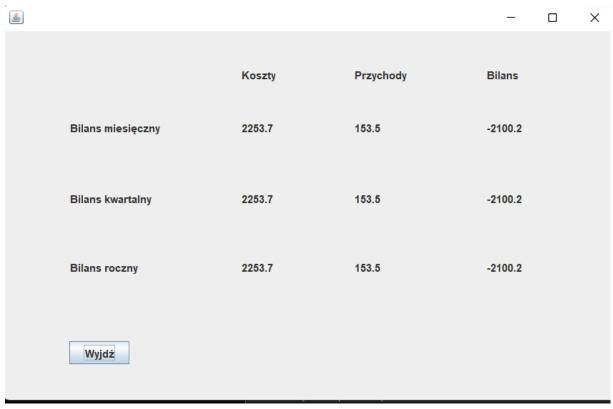
Rysunek 11 Okno tworzenia nowego wypożyczenia

Wyświetlanie historii wypożyczeni:

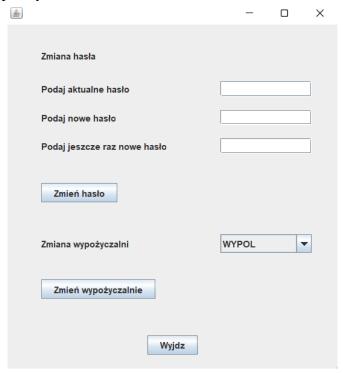
Rysunek 3 Okno z historią wypożyczeń

Generowanie bilansu:

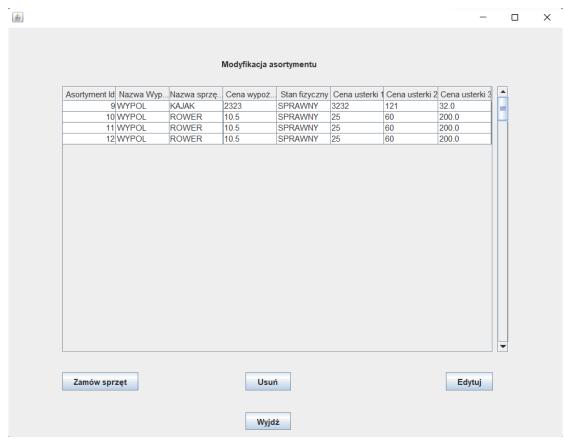
Rysunek 4 Okno z wygenerowanym bilansem

Zmiana danych przypisanych do konta:

Rysunek 5 Okno zmiany danych przypisanych do konta

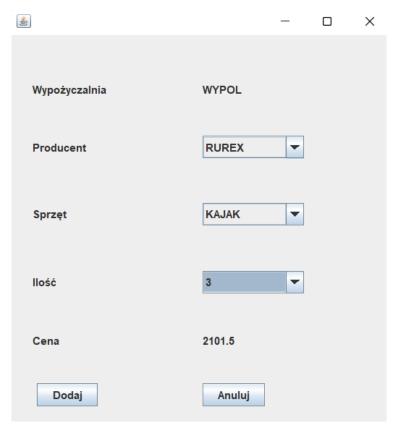
Menu modyfikacji asortymentu:

Rysunek 6 Okno menu modyfikacji asortymentu

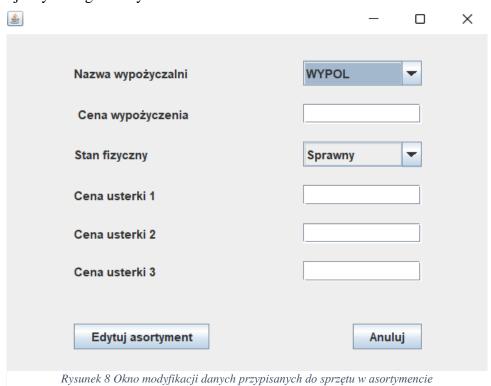
Przyciski "Usuń" oraz "Edytuj" wpłyną na zaznaczony rząd.

Zamawianie nowego sprzętu:

Rysunek 7 Okno dodawania nowego sprzętu do asortymentu

Modyfikacja wybranego asortymentu:

4.2.4. Implementacja mechanizmów bezpieczeństwa

Przykładowe użycie klasy PreperedStatement mającej na celu zapobiegnięcie zastrzykom SQL:

```
//Przygotowuje zapytanie aktualizujące tabele asortyment
sql = String.format(format: "UPDATE ASORTYMENT SET Wypozyczalniaid = ?,STANFIZYCZNY = ? WHERE ASORTYMENTID = ?");
pstmt = Aplikacja.conn.prepareStatement(sql);
pstmt.setInt(parameterIndex: 1,newWypozyczalniaId);
pstmt.setString(parameterIndex: 2,stanF);
pstmt.setInt(parameterIndex: 3,asortymentId);
pstmt.executeUpdate();
```

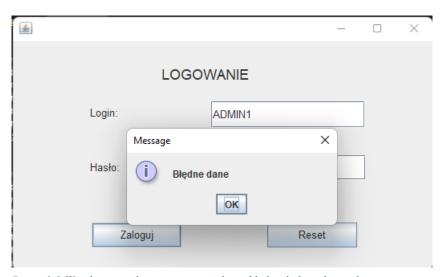
5. Testowanie systemu

5.1. Testowanie funkcji Logowanie

Zawartość tabeli Pracownik:

	PRACOWNIKID	♦ DANEID	♦ WYPOZYCZALNIAID	() LOGIN	⊕ HASLO	♦ DATAZATRUDNIENIA
1	1	1	2	ADMIN	ADMIN	22/01/12
2	2	2	2	LOGIN	HASLO	21/03/12
3	3	3	1	SDSA	1234	10/05/17

Podano dane Login: ADMIN1 Hasło: ADMIN

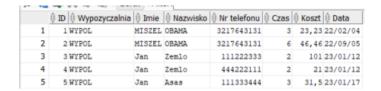

Rysunek 9 Wynik testu polegającego na podaniu błędnych danych przy logowaniu

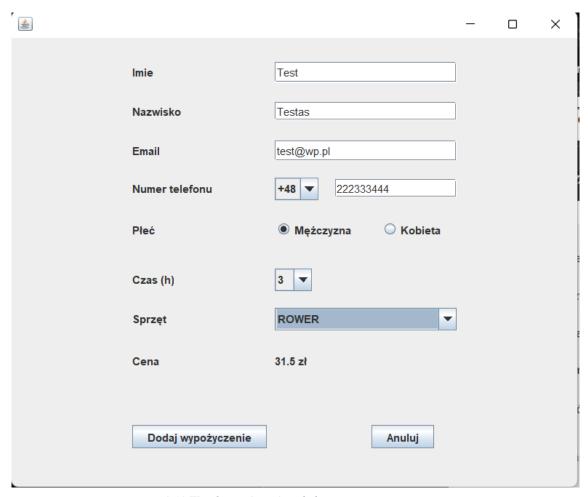
Skutkiem testu było pojawienie się okienka błędu.

5.2. Testowanie funkcji Dodaj wypożyczenie

Zawartość widoku Wypozyczenia_View przed wykonaniem operacji.

Dodawanie nowego wypożyczenia:

Rysunek 10 Wypełniony formularz dodawania nowego wypożyczenia

Zawartość widoku Wypozyczenia_View po wykonaniu operacji.

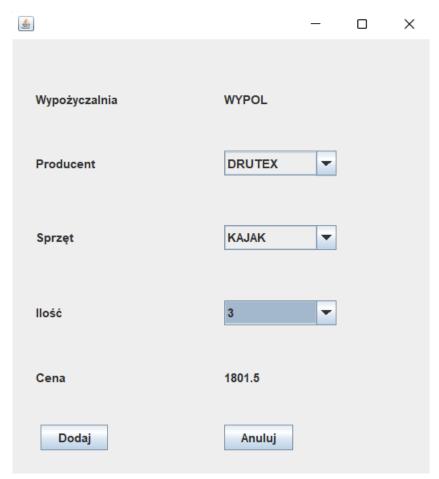
	∯ ID	⊕ Wypozyczalnia	∮ Imie	⊕ Nazwisko	♦ Nr telefonu		∜ Koszt	⊕ Data
1	1	WYPOL	MISZEL	OBAMA	3217643131	3	23,23	22/02/04
2	2	WYPOL	MISZEL	OBAMA	3217643131	6	46,46	22/09/05
3	3	WYPOL	Jan	Zemlo	111222333	2	101	23/01/12
4	4	WYPOL	Jan	Zemlo	444222111	2	21	23/01/12
5	5	WYPOL	Jan	Asas	111333444	3	31,5	23/01/17
6	6	WYPOL	Test	Testas	222333444	3	31,5	23/01/22

5.3 Testowanie funkcji Modyfikuj asortyment – Zamów sprzęt

Zawartość widoku Asortyment view przed wykonaniem operacji.

	∮ Id ∮	Nazwa Wypozyczalni	Sprzet Sp	Cena wypozyczenia		⊕ Cena usterki 1	Cena usterki 2	Cena usterki 3
1	9 W	YPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
2	10 W	YPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
3	11 W	YPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
4	12 W	YPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200

Zamawianie sprzętu:

Rysunek 11 Wypełniony formularz dodawania nowego sprzętu do asortymentu

Zawartość widoku Asortyment_view po wykonaniu operacji.

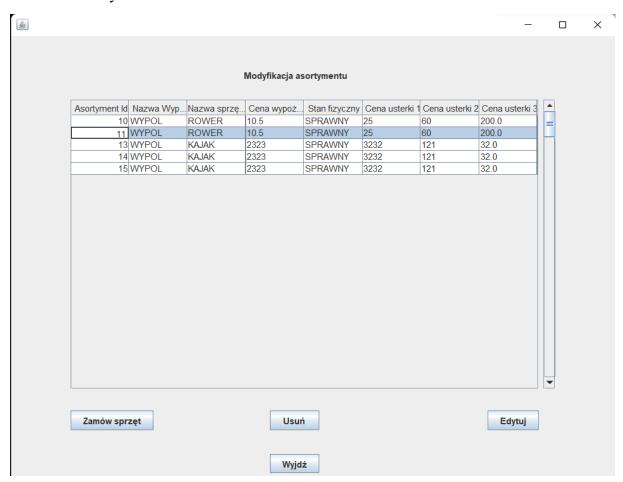
	⊕ Id ⊕ Nazwa Wypozyczalni	Sprzet	© Cena wypozyczenia	§ Stan fizyczny	() Cena usterki 1	Cena usterki 2	Cena usterki 3
1	9 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
2	10 WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	20
3	11 WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	20
4	12 WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
5	13 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	33
6	14 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
7	15 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32

5.4 Testowanie funkcji Modyfikuj asortyment – Usuń sprzęt

Zawartość widoku Asortyment_view przed wykonaniem operacji.

	∲ I o	d 🕀 Nazwa Wypozyczali	ni 🕸 Sprzet	⊕ Cena wypozyczenia			∜ Cena usterki 2	∜ Cena usterki 3
1	1	0 WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
2	1	1 WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
3	1	3 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
4	1	4 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
5	1	5 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32

Usuwanie asortymentu o indeksie 11.

Rysunek 12 Okienko przedstawiające dane asortymentu

Zawartość widoku Asortyment_view po wykonaniu operacji.

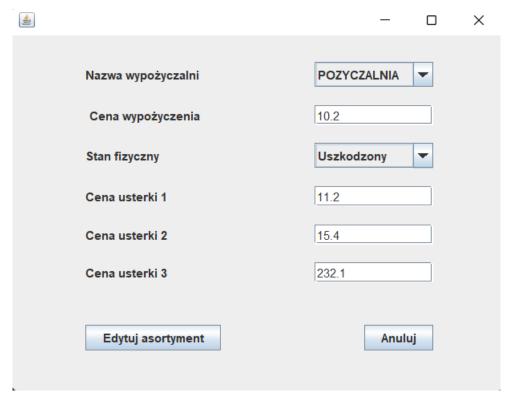
	() Id () Nazwa Wypozyczalni	§ Sprzet	Cena wypozyczenia	Stan fizyczny	Cena usterki 1	Cena usterki 2	Cena usterki 3
1	10 WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
2	13 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
3	14 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
4	15 WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32

5.5 Testowanie funkcji Modyfikuj asortyment – Modyfikuj sprzęt

Zawartość widoku Asortyment_view przed wykonaniem operacji.

	-							
	∯ Id	Nazwa Wypozyczalni		Cena wypozyczenia	§ Stan fizyczny	Cena usterki 1	⊕ Cena usterki 2	Cena usterki 3
1	10	WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
2	13	WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
3	14	WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
4	15	WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32

Modyfikacja sprzętu o indeksie 15.

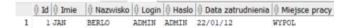
Rysunek 13 Wypełniony formularz modyfikacji sprzętu w asortymencie

Zawartość widoku Asortyment_view po wykonaniu operacji:

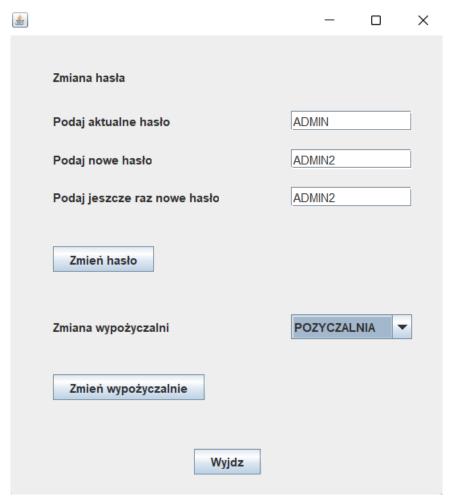
	∯ Id	Nazwa Wypozyczalni	Sprzet Sp	Cena wypozyczenia			← Cena usterki 2	Cena usterki 3
1	10	WYPOL	ROWER	10,5	SPRAWNY	25	60	200
2	13	WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
3	14	WYPOL	KAJAK	2323	SPRAWNY	3232	121	32
4	15	POZYCZALNIA	KAJAK	10,2	Uszkodzony	11,2	15,4	232,1

5.6 Testowanie funkcji Edycja konta

Dane przypisane do edytowanego konta – aktualnie zalogowany użytkownik (z widoku Pracownicy_view)

Zmiana danych przypisanych do konta.

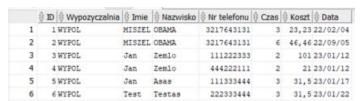
Rysunek 14 Wypełniony formularz zmiany danych przypisanych do konta

Dane konta po wykonaniu operacji:

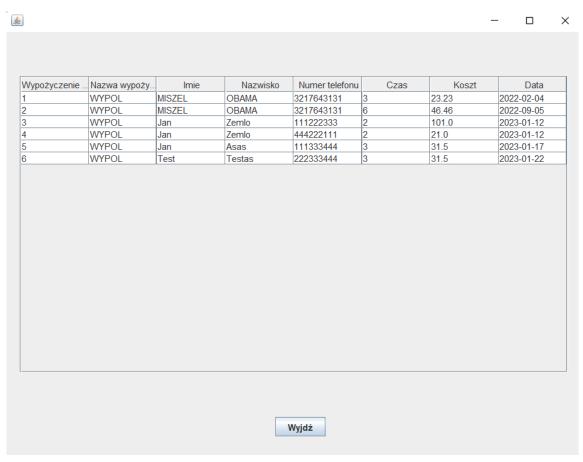

5.7 Testowanie operacji Wyświetlanie historii wypożyczeni.

Zawartość widoku Wypozyczenia_view.

Zawartość tabeli wyświetlanej w aplikacji.

Rysunek 15 Okienko z tabelą zawierającą historie wypożyczeń

5.8 Testowanie operacji Tworzenie bilansów

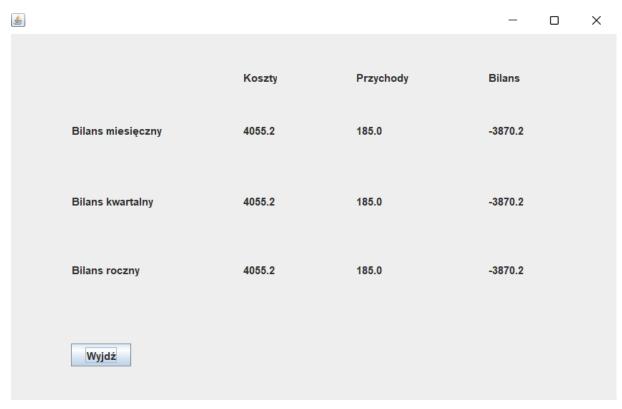
Zawartość tabeli Zamowienia

		♦ PRODUCENTID			∄ ILOSC		⊕ DATA
1	1	1	1	1	10	1200,3	19/02/11
2	2	2	1	1	15	1243,1	19/02/11
3	3	1	2	2	5	6565,2	19/02/11
4	4	2	2	1	2	5464,12	19/02/11
5	5	2	2	1	2	1201	23/01/12
6	6	2	1	1	3	1052,7	23/01/17
7	7	2	2	1	3	1801,5	23/01/22

Zamówienia tabeli Wypozyczenia

	⊕ WYPOZYCZENIEID	⊕ WYPOZYCZALNIAID	⊕ DANEID	♦ CZAS	♦ KOSZT	⊕ DATA
1	1	1	4	3	23,23	22/02/04
2	2	1	4	6	46,46	22/09/05
3	3	1	5	2	101	23/01/12
4	4	1	6	2	21	23/01/12
5	5	1	7	3	31,5	23/01/17
6	6	1	8	3	31,5	23/01/22

Wygenerowany bilans

Rysunek 16 Wygenerowany przez aplikacje bilans: miesięczny, kwartalny oraz roczny

5.9 Wnioski z testów

Wszystkie testy operacji CRUD zakończyły się powodzeniem. Operacje działają poprawnie oraz zgodnie z założeniami i oczekiwaniami. Aplikacja jest kompatybilna z bazą danych.

6. Podsumowanie

Głównym celem projektu było zaprojektowanie oraz implementacja danych i interfejsu użytkownika, służącego do obsługi wypożyczalni sprzętów wodnych i lądowych z poziomu aplikacji. Z rezultatów przeprowadzonych testów, można wywnioskować że baza danych zaprojektowana została prawidłowo. Jako że modyfikacje bazy były dokonywane z poziomu aplikacji, można też stwierdzić, i interfejs działa prawidłowo. Proces projektowania składał się z następujących elementów: określenie przeznaczenia bazy danych, wyszukiwanie i organizowanie potrzebnych informacji, określenie kategorii danych, które mogą być rejestrowane w bazie, podzielenie informacji na tabele, określanie kluczy podstawowych oraz konfigurowanie relacji między tabelami. Projekt można byłoby w przyszłości rozszerzyć o pewnego rodzaju opcje administracyjną, pozwalającą na dodawanie do systemu nowych wypożyczalni oraz pracowników z poziomu aplikacji.

Literatura

- [1] Górski J., Inżynieria oprogramowania w projekcie informatycznym, Mikom, Warszawa, 2000.
- [2] Garcia-Molina H., Ullman J.D., Widom J., Systemy baz danych. Kompletny podręcznik. Wydanie II, Prentice Hall, New Jersey, 2011.
- [3] Bob Bryla, Oracle Database 11g: Manual do DBA, 2008.
- [4] Bruce Eckel, Thinking in Java. Edycja polska. Wydanie IV, 2006.
- [5] Stanisław Wrycza, Bartosz Marcinkowski, Krzysztof Wyrzykowski, Język UML 2.0 w modelowaniu systemów informatycznych, 2006.
- [6] Marc Loy, Robert Eckstein, Dave Wood, Java Swing, 1998
- [7] Michał Grochala, Java aplikacje bazodanowe. Wydanie II, 2000